

КОЛО

**ДИТИНА І ДОМАШНЄ
НАСИЛЬСТВО**

Через домашнє насильство можуть страждати:

А) діти, зокрема, наймолодші у сім'ї
(переходьте до картки №4)

Б) люди похилого віку
(переходьте до картки №8)

В) жінки, особливо матеріально незахищені (безробітні, які проживають на території, що належить чоловікові та фінансово залежні від нього)
(переходьте до картки №3)

Г) будь-хто, незалежно від віку і статі
(переходьте до картки №12)

КАРТКА-ЗАПИТАННЯ

**Який документ є визнаним
на міжнародному рівні та
основоположним щодо захисту
прав дітей?**

А) Сімейний кодекс України
(переходьте до картки №6)

Б) Закон України «Про охорону дитинства»
(переходьте до картки №11)

В) Конвенція ООН про права дитини
(переходьте до картки №5)

Г) Європейська конвенція про захист прав людини і
основоположних свобод
(переходьте до картки №7)

Д) усі вищеперераховані відповіді вірні
(переходьте до картки №4)

КАРТКА-ЗАПИТАННЯ

Уяви ситуацію, що твої сусіди регулярно виховують свою дитину криками, погрозами та фізичними покараннями. Якими можуть бути дії, щоб захистити дитину?

А) сказати про цю ситуацію комусь із дорослих, кому ти довіряєш
(переходьте до картки №2)

Б) ніяких дій, це справа її батьків, вони її так виховують
(переходьте до картки №9)

В) піти до сусідів та сказати, що викличеш поліцію
(переходьте до картки №5)

Г) усі вищеперераховані відповіді вірні
(переходьте до картки №7)

КАРТКА-ЗАПИТАННЯ

Що можна порадити дитині, яка страждає від домашнього наси́льства?

А) подумати, чи точно це насильство, скоріше за все, вона все вигадала, і просто треба це визнати
(переходьте до картки №1)

Б) нікому не розповідати про це, адже може стати ще гірше
(переходьте до картки №12)

В) розповісти в школі вчителю чи психологу, звернутися на «гарячу лінію», до поліції чи у службу у справах дітей
(переходьте до картки №7)

Г) написати про це у соціальних мережах, можливо, хтось із друзів чи підписників допоможе
(переходьте до картки №9)

КАРТКА-ЗАПИТАННЯ

Що допоможе уникнути домашнього насильства?

- А) усвідомлення важливості та дотримання прав людини та дитини всіма людьми у суспільстві**
(переходьте до картки №7)
- Б) вміння конструктивно (здоровим шляхом) вирішувати конфлікти**
(переходьте до картки №11)
- В) вміння слухати та чути іншу людину**
(переходьте до картки №9)
- Г) усі вищеперераховані відповіді вірні**
(переходьте до картки №4)

КАРТКА-ЗАПИТАННЯ

**Чи існує в українському законодавстві
пряма заборона застосування
батьками фізичних покарань щодо
своїх дітей, зокрема «легких»
(наприклад, ляпанців та шльопання)?**

А) так, така заборона існує
(переходьте до картки №11)

Б) ні, прямої заборони не існує
(переходьте до картки №7)

КАРТКА-ЗАПИТАННЯ

**Чи правда, що працівники
Національної дитячої «гарячої лінії»
зобов'язані зателефонувати батькам
дитини, яка повідомила їм про
випадок домашнього насильства?**

А) так, адже це неповнолітня особа
(переходьте до картки №8)

Б) ні, адже допомога надається абсолютно анонімно
та конфіденційно
(переходьте до картки №1)

КАРТКА-ЗАПИТАННЯ

Ознаками того, що дитина страждає від домашнього насильства, можуть бути:

А) значне погіршення успіхів у навчанні, апатія, неуважність на уроках та сонливість
(переходьте до картки №1)

Б) депресія, нав'язливі думки, постійний поганий настрій; суїцидальні наміри; страхи, тривожність, нерішучість, безініціативність та відчуття безпорадності
(переходьте до картки №7)

В) синці, забиті місця, відсутність зубів, наявність частково залікованих попередніх травм, сліди укусів, опіки незвичайної форми на різних частинах тіла
(переходьте до картки №11)

Г) усі вищеперераховані відповіді вірні
(переходьте до картки №6)

КАРТКА-ЗАПИТАННЯ

До проявів психологічного насильства щодо дитини належать:

А) суворий тон та пояснення ситуації, в якій дитина порушила дисципліну або ризикувала здоров'ям чи життям

(переходьте до картки №7)

Б) крик, образливі слова (наприклад, «Ти що, зовсім дурний (-а)!» та ін.), погрози, маніпуляції за певну провину

(переходьте до картки №10)

В) виконання покарання, про яке домовлялись у разі порушення домовленостей (наприклад, якщо запізнився додому з прогулянки – на наступний день менше гуляєш або зовсім не йдеш на прогулянку)

(переходьте до картки №2)

КАРТКА-ЗАПИТАННЯ

Якщо один член сім'ї умисно позбавляє іншого житла, одягу та іншого майна чи коштів, на які той має законне право, – це ...

А) маніпулювання та шантажування
(переходьте до картки №6)

Б) расизм
(переходьте до картки №2)

В) економічне насильство в сім'ї
(переходьте до картки №8)

Г) знущання
(переходьте до картки №11)

Д) фізичне насильство в сім'ї
(переходьте до картки №5)

КАРТКА-ЗАПИТАННЯ

Можна вважати, що в сім'ї щодо дитини здійснюється економічне насильство, якщо:

А) у дитини відсутні кишенькові гроші, немодний одяг

(переходьте до картки №9)

Б) дитина жодного разу не відпочивала на морі, у неї немає велосипеда і навіть роликів

(переходьте до картки №12)

В) у дитини брудний одяг з неприємним запахом, неохайний вигляд, вона голодує, має неліковані зуби, захворювання, спричинені браком гігієни, її змушують жебракувати

(переходьте до картки №3)

Г) усі вищеперераховані відповіді вірні

(переходьте до картки №2)

КАРТКА-ЗАПИТАННЯ

За яку поведінку допустиме фізичне покарання?

- А) запізнення додому з прогулянки**
(переходьте до картки №7)
- Б) небажання виконувати домашнє завдання**
(переходьте до картки №11)
- В) погана оцінка в школі з важливого предмету**
(переходьте до картки №5)
- Г) відмова допомагати з домашніми справами**
(переходьте до картки №4)
- Д) фізичне покарання не допустиме за жодної з ситуацій**
(переходьте до картки №9)

КАРТКА-ЗАПИТАННЯ

КОЛО

**ДИТИНА І ДОМАШНЄ
НАСИЛЬСТВО**

Через домашнє насильство можуть страждати:

Г) будь-хто, незалежно від віку і статі

Домашнє насильство може чинитися стосовно будь-якої особи незалежно від її віку і статі.

Згідно з офіційною статистикою, за останні кілька років в Україні найчастіше звертаються по допомогу: 89% – жінки, 10% – чоловіки, 1% – діти. Це говорить про те, що часто чоловіки та діти не звертаються по допомогу через низку стереотипів, а також через незнання, куди і до кого можна звернутись.

КАРТКА-ВІДПОВІДЬ

Який документ є визнаним на міжнародному рівні та основоположним щодо захисту прав дітей?

В) Конвенція ООН про права дитини

Конвенція ООН про права дитини – це документ, прийнятий резолюцією 44/25 Генеральної Асамблеї ООН від 20 листопада 1989 року.

Конвенція ратифікована в Україні (тобто визнана частиною національного законодавства) у 1991 році.

Це перший і основний міжнародно-правовий документ обов'язкового характеру, що присвячений широкому спектру прав дитини. Документ складається з 54 статей, що деталізують індивідуальні права дітей на повний розвиток можливостей в умовах, вільних від насильства.

Конвенція ООН про права дитини стала основоположним документом щодо захисту прав дітей в Україні і лягла в основу Закону України «Про охорону дитинства».

КАРТКА-ВІДПОВІДЬ

Уяви ситуацію, що твої сусіди регулярно виховують свою дитину криками, погрозами та фізичними покараннями. Якими можуть бути дії, щоб захистити дитину?

А) сказати про цю ситуацію комусь із дорослих, кому ти довіряєш

При будь-якій ситуації насильства, де ти став (-ла) свідком, необхідно звернутися до дорослих, які, у свою чергу, мають звернутися в поліцію та/або у службу у справах дітей.

Також ти можеш зателефонувати в поліцію та повідомити про підозру щодо домашнього насильства над дитиною, проте в жодному разі не йди до сусідів самостійно, без супроводу дорослих, оскільки така ситуація може бути небезпечною для тебе.

КАРТКА-ВІДПОВІДЬ

Що можна порадити дитині, яка страждає від домашнього наси́льства?

**В) розповісти в школі вчителю чи психологу,
звернутися на «гарячу лінію», до поліції чи
у службу у справах дітей**

Якщо раптом ти або твої друзі опинилися у ситуації домашнього насильства, варто не замовчувати про це, а звернутись по допомогу.

Ти можеш попросити допомоги у будь-якої дорослої особи, якій довіряєш, звернутись в поліцію, службу у справах дітей або зателефонувати на Національну «гарячу лінію» з протидії домашньому насильству (номер 116 123) чи на Національну дитячу «гарячу лінію» (номер 116 111).

КАРТКА-ВІДПОВІДЬ

Що допоможе уникнути домашнього насильства?

Г) усі вищеперераховані відповіді вірні

Для збереження позитивного клімату в родині та підтримки здорових стосунків надзвичайно важливим є розуміння кожним членом родини своїх і чужих прав та обов'язків. Крім того, важливо вміти конструктивно розв'язувати конфлікти та відстоювати свою думку екологічним шляхом, не скривджуючи іншу людину. Важливими складовими щасливого сімейного життя є емпатія, уміння слухати та чути іншу людину.

КАРТКА-ВІДПОВІДЬ

**Чи існує в українському законодавстві
пряма заборона застосування
батьками фізичних покарань щодо
своїх дітей, зокрема «легких»
(наприклад, ляпанців та шльопання)?**

А) так, така заборона існує

Пряма заборона на застосування **будь-яких форм фізичного покарання** щодо дітей з боку батьків або осіб, які їх замінюють, міститься в Цивільному та Сімейному кодексах України.

Так, в ч. 3 ст. 289 Цивільного кодексу України вказується, що фізичне покарання батьками або особами, які їх замінюють, не допускається.

Аналогічне положення міститься в ст. 150 Сімейного кодексу України «Обов'язки батьків щодо виховання та розвитку дитини», в якій прямо визначається, що забороняються будь-які види експлуатації батьками своєї дитини (ч. 6 ст. 159 СК України); фізичні покарання дитини батьками, а також застосування ними інших видів покарань, які принижують людську гідність дитини (ч. 7 ст. 159 СК України).

КАРТКА-ВІДПОВІДЬ

Чи правда, що працівники Національної дитячої «гарячої лінії» зобов'язані зателефонувати батькам дитини, яка повідомила їм про випадок домашнього насильства?

Б) ні, адже допомога надається абсолютно анонімно та конфіденційно

Фахівці Національної дитячої «гарячої лінії» (номер 116 111) надають консультації і допомагають постраждалим спланувати подальші кроки анонімно і безкоштовно, незалежно від віку людини, яка звертається. «Гаряча лінія» працює цілодобово. Перше, що запитують консультанти «гарячої лінії» – це чи нема загрози життю і здоров'ю в даний момент. Якщо небезпеки просто зараз немає, але потрібно з кимось порадитися, як дати раду насильству вдома, то спеціалісти дадуть консультацію.

У телефонному режимі вони допоможуть розробити план дій для конкретного випадку тієї людини, яка телефонує, розкажуть, яку допомогу можна отримати.

У спеціалістів «гарячої лінії» є відповідні бази даних служб, які надають ті послуги, яких потребує постраждала (-ий) від домашнього насильства – соціальні, медичні, психологічні, юридичні. Вони порадять, наприклад, куди звернутися, саме з конкретного питання у конкретному місці проживання того, хто телефонує.

КАРТКА-ВІДПОВІДЬ

Ознаками того, що дитина страждає від домашнього насильства, можуть бути:

Г) усі вищеперераховані відповіді вірні

Всі вищеперераховані симптоми можуть свідчити про те, що над дитиною здійснюється домашнє насильство. У разі, якщо ти помітив (-ла) такі зміни у когось серед однолітків, варто звернутись до дорослих, яким довіряєш, та повідомити про свої підозри.

КАРТКА-ВІДПОВІДЬ

До проявів психологічного насильства щодо дитини належать:

**Б) крик, образливі слова (наприклад,
«Ти що, зовсім дурний (-а)!» та ін.), погрози,
маніпуляції за певну провину**

До психологічного насильства належать словесні образи або погрози, переслідування, залякування, якими навмисно спричиняється емоційна невпевненість, нездатність захистити себе та може завдаватися або завдається шкода психічному здоров'ю.

КАРТКА-ВІДПОВІДЬ

Якщо один член сім'ї умисно позбавляє іншого житла, одягу та іншого майна чи коштів, на які той має законне право, – це ...

В) економічне насильство в сім'ї

Окрім того, існують ще такі форми домашнього насильства: **ФІЗИЧНЕ НАСИЛЬСТВО** – умисне нанесення побоїв, тілесних ушкоджень, що може призводити до травмування, порушення фізичного чи психічного здоров'я.

ПСИХОЛОГІЧНЕ НАСИЛЬСТВО включає словесні образи або погрози, переслідування, залякування, умисне спричинення емоційної шкоди психічному здоров'ю іншим шляхом.

СЕКСУАЛЬНЕ НАСИЛЬСТВО – будь-які дії сексуального характеру, вчинені проти волі особи та без її згоди (підглядання, небажані доторки, демонстрація статевих органів, статевий контакт, розповсюдження інтимної інформації або фото тощо), а також будь-які дії сексуального характеру щодо особи, яка не досягла 16-ти років, незалежно від того, давала вона згоду чи ні.

КАРТКА-ВІДПОВІДЬ

Можна вважати, що в сім'ї щодо дитини здійснюється економічне насильство, якщо:

В) у дитини брудний одяг з неприємним запахом, неохайний вигляд, вона голодує, має неліковані зуби, захворювання, спричинені браком гігієни, її змушують жебракувати

Саме ці ознаки за своєю сукупністю з найбільшою вірогідністю можуть свідчити про економічне насильство над дитиною в сім'ї (нехтування потребами дитини).

При цьому, якщо у дитини, наприклад, немає кишенькових грошей або батьки не мають можливості забезпечити її модним одягом чи щорічним відпочинком на морі – це не може бути підставою для твердження про наявність економічного насильства у сім'ї. Така ситуація може бути спричинена об'єктивними обставинами, що пов'язані з невисокими фінансовими можливостями родини. Водночас, батьки можуть належним чином забезпечувати всі потреби дитини, що необхідні для її гармонійного розвитку.

КАРТКА-ВІДПОВІДЬ

За яку поведінку допустиме фізичне покарання?

Д) фізичне покарання не допустиме за жодної з ситуацій

Фізичне покарання є забороненим до застосування в українському законодавстві, отже жодна з ситуацій не виправдовує його.

КАРТКА-ВІДПОВІДЬ